

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

ראש השנה

בעל תפילה. פעם אחת אמר הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע: באיזה אופן יוכל הבעל תפלה לגשת להתפלל לפני העמוד בימים נוראים. ואמר: משל למלך שקצף על המדינה, וישב לשפוט את העם בדין. נתכנסו כל בני המדינה ואמרו מאן ייזיל לפייסא עלנא למלכא לבקש על נפשינו, ולא נמצא בכל המדינה מי שיבוא להתחנן לפני המלך, כי כולם יראו לנפשם, פן בדברם לפני המלך יכשלו בלשונם ויפגעו בכבוד המלך ויתחייבו ראשם למלך. והיה ביניהם איש אחד פושע ומורד במלכות, וידע בנפשו כי כבר נתחייב ראשו למלכות, ואמר אנכי אלך ואבקש רחמים ראשי למלך, וכשאמצא כבר נתחייבתי ראשי למלך, וכשאמצא אני חן בעיני המלך בוודאי כל המדינה ימצאו חן בעיני המלך. בזה האופן ובזו הכוונה יגש הבעל תפילה להעמוד בימים הנוראים, לבקש ולהתפלל בעד הציבור.

(אמרות משה)

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים. לאיזה חיים אנו מבקשים? לחיים שמלך חפץ בחיים. אשר בכל חיותינו נחפץ את המלך, שנוכל לקבל עלינו מלכותו ואדנותו בחפיצה וברצון הלב.

(הרה"ק ר' משה מקוברין זצוק"ל, אמרות משה)

הצופה לרשע וחפץ בהצדק. הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע אמר לאיש אחד שהיה לו בן שלא הלך בדרך הישר, שישאירו אצלו בימים הנוראים כדי שלפעמים יסתכל עליו ויתעורר בתשובה. ואמר: 'הצופה לרשע' - היינו הצדיק, שהוא צופה לרשע, אז 'וחפץ בהצדק' - שיהיה הוא צדיק.

(קובץ ספיה"ה סעיפים)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשכ"י עריכה

הבוחן ובודק גנוזי נסתרות

הקדוש רבי שלמה מקארלין אמו, **שבשעה שאמר 'הבוחן ובודק גנוזי נסתרות' (בפיוט 'האוחז ביד כו' וכל מאמינים', מוסף ימים נוראים), ראה שהוליו נשמות - שהיו שלש מאות שנה בגן עדן - לגיהנם.**
(שמע שלמה השלם והמפורא חלק הענינים אות פה)

עיטורי קדוש

לו שחר גדול כל כך, לא היו מעכבים אותו העבירות הקלות, מה שאין כן לשכר כזה צריך שלא יהיה לו אף עבירה הקלה ביותר. ואם המצא בידו איזה עבירה קלה, צריך לקבל עונשה, או בגיהנם, או שיצטרך לגלגל בעולם הזה עוד הפעם לתקן אותם. וכן בכל פעם שהבורא יתברך רוצה להוסיף שכרו על מצוות גדולים, דנין אותו על עבירות קלות ביותר כו', וסביביו בשערה מאוד, כל מה שהוא יותר מקורב להבורא יתברך מדקדק עמו כחוט השערה ביותר, וצריך שלא ימצא עליה אף העבירה שהוא כחוט השערה. וזה לשון 'משנת חסידים' (במסכת גלגול הנשמות פ"א מ"ו) וזה לשונו: ואם נשמה גבוהה הוא, או שנזדככה במעשיה שצריכים להעלותה למעלה העליונה, מדקדקין אחריה, ומענישים אותה על דקדוקי מצוות, אפילו אחר כמה שנים למיתתו, בכל עת שמעלים אותה ממדריגה למדריגה יותר עליונה, וכפי רום עלייתה כן הוא רוב הדקדוק שמדקדקים אחריה להענישה אפילו על חטא קל מאוד, ואין לה מנוחה אפילו בעולם הבא, ע"כ. וראה עוד בהערות 'ישרש יעקב' אריכות הדברים.

נוסח נוסף

מאמר זה מובא גם בנוסח נוסף בכתבי הרה"ק ר' ישראל בנימין גלייברמן ז"ל: 'אמר [הרה"ק רבי אשר מסטאלין], בעת שרבו הקדוש מקרלין אמר 'הבוחן ובודק גנוזי נסתרות', בדקו בכסאות הצדיקים שהיו בגן עדן מכמה מאות שנים. והביט אל אביו הר"א הגדול, ולא חזו אותו ממקומו'. על פי נוסח זה משמע שרבינו באמירתו את הפיוט 'הבוחן ובודק גנוזי נסתרות' זהו שגרם לבדיקה בכסאות הצדיקים. המעניין ביותר הוא הסיפא של הדברים: בו יש עדות על גדלותו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין, שאותו לא היזו ממקומו.

הנשמות בגן עדן

הביאור הפשוט של 'הבוחן ובודק גנוזי נסתרות' הוא, שהקב"ה בוחן ובודק כל מעשה בני אדם, גם אלו שנעשו בהסתר. אולם רבינו ברוח קדשו, ראה כי בימי הדין בוחן הקב"ה גם את הגנוזי נסתרות שבספרי מתים, ואף נשמות אשר מזה מאות בשנים צרורות בצורר החיים מתחת לכסא הכבוד ונמצאים בגן עדן, חוזרים ובודקים את מעשיהן, ולפעמים אף מעבירים אותן לגיהנם. ודאי שדברים אלו הם מרזין דרזין, דברים שאין לנו בהם שום השגה, אולם בכל זאת מצינו לכך מספר ביאורים: בספר 'שארית ישראל' (שער ההתקשרות, ליקוטים) מבואר, שגם את מלאכי בית דין של מעלה יכולים להטעות, וגם עליהם נאמר: 'כי האדם יראה לעינים', והדברים מתגלים רק כאשר הקב"ה בעצמו בוחן ובודק, ע"כ. אך כאמור, מדובר ב'סוד ה' אל יראיו', ואין לנו עסק בנסתרות.

סביביו נשערה מאוז

ביאור נוסף מובא בהערות 'ישרש יעקב' על ספר 'שמע שלמה' (אות מה); בעולם העליון יש כמה וכמה עולמות, זה למעלה מזה. לפעמים דנים את האדם לגן עדן, ולאחר זמן, כאשר רוצים להעלותו למדרגה עליונה יותר, דנים אותו מחדש. וכך מביא שם מספר 'אמתחת בנימין': 'איתא בכתבי האריז"ל, דלפעמים שאדם יושב בגן עדן כמה שנים לאחר מותו, וכשרוצין להעלותו למעלה יתירה ולהוסיף לו גן עדן ביקר וגדולה יותר משהיה לו, על מצוות שעשה בכוונה יתירה או על איזה מצוה גדולה, דנין אותו עוד פעם שנית אם יש לו איזו עבירות קלות המעכבים לו משכר גדול כזה. כי מתחלה כשלא היה

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפני בחיים חיותו. (רבי אשר מסטאלין)

לפרטים אודות לינה במלון לודמיר באמצע השבוע, ארגון קבוצות לשבתות, או הכנסת אורחים והמקווה בבית רבינו

04-30-10-900

או במייל: A023011122@GMAIL.COM

נא להתקשר למשרדי
הכנסת אורחים לודמיר

מדוע נשפך היין

טוביה היה איש כפרי פשוט וטוב לב, ומתגורר היה בעיירה סקאל הסמוכה לסטרעליסק. את האלוקים התהלך טוביה ביושר לבבו, בתום ובפשיטות גדולה. ובמיו של טוביה היה הרבי הקדוש רבי אורי יושב בסטרעליסק ואיש עדין אין מכירו ויודע אודות גדולתו ורוב קדושתו.

אולם, צדו עיניו של טוביה הכפרי, את השרף הקדוש ואת מעשי הכבירים, ובחר לתמכו ולסומכו מדי יום ביומו בנתינת ממון ומזון כדי צרכו ופרנסתו ביתו וילדיו הרעבים לפת לחם. גם אחר שנתפרסם שמו הגדול ברבים של רבי אורי, המשיך טוביה במנהגו הטוב והיה מגדולי תומכיו ונותניו של הצדיק, ותמיד עמד לימין קדשו, בנתינות הגונות ויפות למען פרנסתו ולכלכלת ביתו ובית מדרשו. אף כי הרבי וכל תלמידיו היו פרושים מכל הבלי העולם, והתנהלו תמיד בחיי דחקות, והסתפקות במועט מתוך דלות ושפלות.

והנה הגיע זמנו של טוביה הכפרי להיפרד מזה העולם, וימות טוביה שבע ימים ותעל נשמתו השמימה ותעמוד לפני בית דין של מעלה. הביאו מלאכי עליון הזכויות ולהבדיל החובות והזדונות, והוברר כי טוביה זה נכשל זה כמה פעמים בעוונות ופשעים אשר מצריכים המה דינה של גיהנום.

גזרו אפוא הדיינים והשיתו על ראשו, שילך למדור הגיהנום לכפר על חטאיו ופשעיו. מיד ניצב ונעמד בפני בית הדין, רבינו השרף רבי אורי וקרא בקול גדול להציל את טוביה איש מצילו ופודה נפשו מרעב ומיגון, ויצעק בחזקה לפני בית הדין: "הלוא היהודי הלזה הצילני ואת משפחתי, ונתן לנו מזון ומחיה!"

קיבלו הדיינים את טענת הצדיק, ופסקו להקל את דינו, שרק יהיו מוליכים אותו דרך הגיהנום, בכדי שיהא מרגיש מעט מן העונש הראוי לו.

נעמד רבי אורי וקרא:

"אם כן, אצנן את הגיהנום!"

סיים רבי שלום מבעלזא את המעשה ואמר:

"וזהו אפוא הסיבה שהיה נשפך כל כך הרבה יין מכוסו של רבינו בעת ההבדלה, שבוה צינן הצדיק את חום הגיהנום למען אותו חסיד שנתן מדמיו וכספו לצדיק!..."

חקרו ובדקו, והנה נכון הדבר, שימים אחדים קודם לכן נפטר יהודי כזה שדר בעיירה הסמוכה לסטרעליסק, שהיה תומך בכספו כל ימיו את הצדיק רבי אורי.

לרגל 170 שנה להסתלקות הרה"ק רבי שלום מבעלזא ז"ע, תלמידו של הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק ז"ע, שהיה תלמיד מרן רבינו שלמה מקארלין ז"ע. נסתלק ביום כ"ז אלול שנת תרס"ו.

צינו של הרה"ק השר שלום מבעלזא ז"ע

כאחת עשרה שנים תמימות חסה הרה"ק רבי שלום מבעלזא, בצל קדשו של השרף רבי אורי מסטרעליסק ז"ע. עשרים וארבעה מייל הפרידו בין העיירה בעלזא לסטרעליסק, והיה רבי שלום עושה את הדרך פעמים רבות לחסות בצל כנפיו של השרף, לחזות בזיו הדור ובעבודת קדשו היוקדת כשלהבת, והמתלקות כאש בוערת עד לרקיע השמים.

מקפיד היה רבי שלום בעת שהיה נוסע להיות בצל רבו, לשהות לכל הפחות שתי שבתות ברציפות בצל הקדוש, ללא הפסק באמצע, כדי שלא יבא 'אוריא דהאי גיסא ואוריא דהאי גיסא ומבטל ליה' (עירובין י, ב)...

כך זכה הרה"ק רבי שלום בין השנים תקע"ה לתקפ"ו, לבד מנסיעותיו לצדיק בימות החול, לשבות שבע-עשרה שבתות בהיכלו של השרף הקדוש. מתוכם בצוותא עם הצדיק רבי בן-ציון שוחט ובודק דבעלזא, וארבע מתוכם עם הצדיק רבי זכריה מראווע. כך גם נתלו אליו לעיתים, בנו רבי אליעזר וחתנו רבי חנוך העניך דוב, הילב שמח' מאלעסק.

וכה אמר מהר"ש אל הרב נתן אב"ד דטשארטקוב: "הרבה בעלי רוח-הקדוש ראיתי, אולם רוח-הקדוש לאמיתה ראיתי רק בסטרעליסק!"

ובעת שחזר מהר"ש מחצרו של רבי אורי דרך העיר לעמבערג (לבוב), פגש את הרה"ג ר' מרדכי זאב רבה של לעמבערג, וביקשו הרב שצייר בפניו את דמות השרף הקדוש, ענהו רבי שלום ואמר: "אחת אדע שמימי אחיה השילוני לא היה איש בישראל אשר בקי בגלגולי נשמות כמוהו!"

כוכבי אור רבים נצנצו בשמיה האפורים של סטרעליסק. זה עתה יצאה לה השבת קודש הנשגבה שנערכה בהיכלו הטהור של השרף רבי אורי בלבית אש קודש, ולהבת שלהבת.

ניצב הרבי ועמד מוקף בתלמידיו וחסידיו, והיה מוזג את הכוס להבדלה עד גדותיה ביין האדמדמם. והנה למרבה הפלא נטה הגביע על צידו ונשפך כל היין על השולחן. החזיר הרבי הקדוש את הכוס על כנה ושוב מזג לתוכה יין, וגם בפעם הזאת נפלה הכוס, וכל היין נשפך על השולחן וגם על הארץ. שוב העמיד השרף את הכוס, וכך גם בשלישית נשפכה הכוס על כל תכולתה, והיה השולחן והקרקע שלמרגלותיו טבולים ביינו הטהור של הצדיק, שהלך ונשפך כמים, שוב ושוב, פעם אחר פעם. גם בפעם הרביעית והחמישית, וכן הלאה.

נדהמו הנוכחים, והביטו בנעשה בדממה דקה ובפליאה עצומה. חרדו הם מאוד לפצות פיהם לפני רבם הנערץ עמוד האש הגדול, ורק נשאו עיניהם לעבר תלמידו הגדול רבי שלום מבעלזא, כמבקשים ממנו שיגלה להם טעם הדבר הגנוז במעשה תמוה זה, ויחשוף לפנייהם סיבת הדבר.

ויפתח הרה"ק רבי שלום ויספר:

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

תוספת פרטים אודות נוסח לא-ל אשר שבת של הרה"ק מסטרעליסק ז"ע

הדים רבים נשמעו בעקבות הגליון הקודם בו עסקנו אודות ניגוני הקודש בחצר קדשו של השרף מסטרעליסק, תלמיד רבינו הקדוש רבי שלמה מקארלין.

בהמלצת הקוראים היקרים פנינו בזאת להרה"ח ר' חיים מאיר אוביץ שליט"א יו"ר הביטאון 'קשר-איתן' מחצה"ק וידיץ, ששפך אלומות אור נוספות אודות הנוסח הוויזניציא השבתי על 'לא-ל אשר שבת', אשר כאמור מקורו ויסודו מהשרף הקדוש רבי אורי מסטרעליסק ז"ע, וכה שח לנו הרב אוביץ שליט"א:

היה זה באחת מנסיעותיו הארוכות של רבינו האמרי-חיים ז"ע ממקום מושבו לעבר רוסיה הרחוקה, מקום מושבו של חותנו הרה"ק רבי וועלויל מרחמסטריוקא ז"ע. במהלך הדרך פגש הרבי ביהודי אחד מחסידי חצה"ק סטרעליסק, ושוחח עימו, ובתוך כדי הדברים השמיע הלה לפני הרבי את הנוסח המקובל מהיכלו של השרף על 'לא-ל אשר שבת'. שמע הרבי את הנוסח המיוחד, והחליט כי למען שיישאר שם וזכר לחצר הקדוש של השרף הקדוש, ייקבע נוסח זה בסדר התפילה דצפרא דשבתא, לאות ולזכרון של האי צדיק מסטרעליסק ז"ע.

וסיפר הרה"ח הבעל-מגן הוותיק דחצה"ק וידיץ ר' קלמן שטקל ז"ל, כי כאשר גורש אביו ר' בנימין ז"ל עם כל משפחתו מקובניא אל וואהלין (טרנסניסטריה), שמע שם איך שאחד מבני החברא קדישא דוואהלין שעסק בטהרה, קרא את הפסוק 'ורוקתי עליכם מים טהורים' בניגון דומה מאוד לנוסח הלזה, ומשמע שנעמיה זו הייתה מקובלת ונפוצה בחבל וואהלין.

(ניתן לשמוע את הנוסח בשלוחה 6, בקו לודמיר 02-3011122)

ילדי רבינו שלמה // חידת השבוע

חידה: איך מבוארת בקשת התפלה "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים"?
הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיץ לקו לודמיר 02-3011122,

להכנס לשלוחות הילדים - שלוחה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח.

את התשובה יש להקליט עד ליום חמישי פרשת האזינו

הזוכה לפרשת כי-תצא: שורוקי ציילינגול, ביתר עלית

אוצרות ומשגים

רבי שלום מבעלזא

מספר כי זכה ללמד משך אלה לילות רצופים, ובלילה האחרון גלגל לפניו אליהו הנביא זכור לטוב, ולמד עמו את כל התורה כלה וסימיו בהלכות בית הכנסת, ומיד אחר כך הוקליט רבי שלום להקים את בית הכנסת הגדול והנודע על אדמת העיר בעלזא.

רבי שלום נפטר בבעלזא ביום כ"ז אלול, לפני 170 שנה, וציון קדשו נותר עד עצם היום הזה בשלמותו.

הרה"ק רבי שלום מבעלזא ז"ע, נולד בעיר ברדא בשנת תקל"ט. מתחלה היה תלמידם של רבי שלמה לוצקער והחזקה מלובלין, ולאחר פטירתם נעשה לתלמידו של השרף רבי אורי מסטרעליסק, שהיה תלמידו המובהק של מרן רבינו שלמה מקארלין ז"ע. רבי שלום נודע כצדיק ובעל מופת עצום, אשר היה מרפא חולים ומקתם, על די שהיה מניח יד קדשו על המכה ומיד היה מתרפא החלי קליל.